

Årsredogörelse 1972
för Arbetarrörelsens arkiv

Den 20 augusti 1971 avled chefarkivarien vid SCA:s centralarkiv i Merlo, Curt Näsman. Han var vid sin bortgång endast 54 år gammal.

Vid sidan av sitt pionjärarbete att i Merlo upprätta ett av landets största industriarkiv gjorde han ovärderliga insatser för arbetarrörelsens arkiv. Utan hans medverkan vid insamling av föreningshandlingar och bildmaterial samt framför allt vid lösningen av lokalfrågan skulle inte vårt arkiv nått fram till den ställning det har idag. Han tillhörde också styrelsen som adjungerande ledamot.

Utgången som han var från en släkt med traditionerna knutna till Sunds sågverk var han djupt förankrad hos de människor som levat och utfört sitt livsverk i detta distrikt. Mycket tidigt hade han blicken klar för bildens betydelse vid återgivande av en tid som flytt. Därför blev han ett stöd för de personer, som blev de första här i staden och distriktet vid insamlingen av fotografier. Han gjorde också stora insatser för att ställa detta bildmaterial till förfogande för utställningar i Sundsvalls museum och Skönsbergs folketshus, i vilka även Arbetarrörelsens arkiv var medarrangör.

Curt Näsman var en av initiativtagarna till Näringslivets arkivråd (NLA) och tillhörde dess styrelse.

Arbetarrörelsens arkiv har under 1972 bedrivit verksamheten i samma omfattning som under de närmast föregående åren med insamling i första hand av material från fackliga och politiska organisationer. Den mest betydande samlingen av föreningshandlingar har kommit från Njurunda arbetarkommun, Sundsvalls arbetarkommun, Metalls avdelning 46 i Sundsvall och Föreningen Folkets Hus och Park i Sundsvall. Av dessa hade Metalls avdelning alla handlingar bevarade i obruten följd från det år den bildades, nämligen 1896. Genom enskilda personer har en del strödda handlingar av historiskt värde överlämnats till arkivet. Under 1971 har Träindustris Avd. 29 Medelpad anslutit sig till arkivet. Sedan flera år tillbaka har arkivet i Merlo samarbetat med universitetet i Stockholm, Uppsala och Umeå samt Riksarkivet. Sedan 1969 utger Riksarkivet en gång i kvartalet Ra nytt, där informationer

lämnas om enskilda personers, gårdars, företags och föreningars papper. I informationsbladet införes alla handlingar som inlämnas till Arbetar rörelsens arkiv i Merlo. På ett helt annat sätt än tidigare kan forskarna genom denna skrift skaffa sig kännedom om arkiv som hittills varit mer eller mindre kända. En fullständig förteckning över arkivalierna kommer att utskrivas och överlämnas till Riksarkivet och de här nämnda universiteten på därom gjord framställan.

Arkivet förfogar över ca 40 hyllmeter och har en längre tid haft trångt om utrymmen. Av den anledningen gjordes i slutet av 1971 en del omdisponeringar i arkivlokalen. Där en soffa varit placerad insattes två hyllor. Därigenom har styrelsen kunnat bereda plats för arkivalier, som förvarats i skåp på övre våningen i Merloarkivet. En del av den tryckta litteraturen har överförts till referensbiblioteket som sedan en tid tillbaka håller på att ordnas upp efter sitt innehåll och enligt de regler som tillämpas vid bibliotek.

Anslag till arkivverksamheten har lämnats av Sundsvalls stad och Timrå köping samt kommunerna Njurunda, Håssjö och Matfors. Under fjol- årets tre sista månader tjänstgjorde språkläraren Birgit Öhrn som arkiv- assistent. Hennes avlöning utgår från AMS och medför sålunda inga ut- gifter för arkivet. (Se kassörens rapport, bilaga 2.)

Styrelsen bestod vid arbetsårets slut av Alf Andersson, ordfö- rande, Reinhold Olsson, sekreterare, Eric Jonsson, kassör, Otto Sahlin och Eva Söderlund. Arkivföreståndare har varit Reinhold Olsson.

Sundsvall den 4 april 1972.

Alf Andersson

Reinhold Olsson

Eric Jonsson

Otto Sahlin

Eva Söderlund